

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

12.05.2016 № 58 - р/к

Справа № 1/02-94-15

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень і розслідувань від 13.04.2016 № 230 про попередні висновки у справі № 1/02-94-15 про порушення АКЦІОНЕРНОЮ КОМПАНІЄЮ "ХАРКІВОБЛЕНЕРГО" (надалі – АК "Харківобленерго") законодавства про захист економічної конкуренції та матеріали цієї справи,

ВСТАНОВИЛА:

За результатами розгляду заяви (вх. від 03.04.2015 № 1315/Х-93) ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР «ЕНЕРГЕТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ» (надалі – ТОВ НТЦ «Енергетичні технології») на підставі подання першого відділу досліджень і розслідувань від 02.07.2015 № 270 щодо наявності в діях АК "Харківобленерго", які полягають у погодженні зміни постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом для споживачів, які мають заборгованість перед попереднім постачальником, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом та ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 02.07.2015 № 105-рп/к про початок розгляду справи № 1/02-94-15 (надалі – Справа).

Дії АК «Харківобленерго» полягають у неправомірному погодженні споживачам зміни постачальника електричної енергії без отримання попередження про відсутність заборгованості перед ним, як це передбачено пунктом 5.9. Правил користування електричною енергією, затверджених постановою Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України (надалі - НКРЕ) від 31.07.1996 № 28, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 02.09.1996 за № 417/1442 (надалі – Правила).

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

АК "Харківобленерго" є юридичною особою, має самостійний баланс і розрахунковий рахунок. Місцезнаходження АК "Харківобленерго": вул. Плеханівська, 149, м. Харків, 61037, ідентифікаційний код – 00131954.

Статут АК "Харківобленерго" в новій редакції зареєстрований ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ 12.03.2009 за № 14801050021000465 (надалі -

Статут). Згідно зі Статутом однією з основних послуг, яку надає АК "Харківобленерго", є передача та надійне постачання електричної енергії усім групам споживачів по тарифах, що регулюються відповідно до чинного законодавства.

Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» передача електричної енергії місцевими (локальними) електромережами відноситься до сфери діяльності суб'єктів природних монополій.

У розумінні абзацу четвертого частини першої статті 1 Закону України «Про природні монополії» АК «Харківобленерго» є суб'єктом природних монополій.

Діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом АК «Харківобленерго» здійснює на підставі ліцензії від 19.09.1996 серії АВ № 399829, виданої Національною комісією регулювання електроенергетики України.

Враховуючи наведене, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» АК «Харківобленерго» є суб'єктом господарювання.

АК «Харківобленерго», як суб'єкт природної монополії, працює на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в межах зони ліцензованої діяльності, що визначена Національною комісією регулювання електроенергетики України, а саме в межах власних та орендованих електричних мереж, розташованих в територіальних межах Харківської області.

Враховуючи наведене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» АК «Харківобленерго» має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами на території Харківської області, в межах належних їй електричних мереж.

Взаємовідносини, які виникають в процесі продажу і купівлі електричної енергії між виробниками або постачальниками електричної енергії та споживачами (на роздрібному ринку електричної енергії) регулюються Правилами.

Відповідно до пункту 3 Порядку доступу постачальників електричної енергії за нерегульованим тарифом до місцевих (локальних) електричних мереж, затвердженого постановою НКРЕ від 29.10.2010 № 1421 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.11.2010 за № 1146/18441 (надалі – Порядок доступу до мереж), постачальник електричної енергії за нерегульованим тарифом укладає один договір про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами з електропередавальною організацією, на території здійснення ліцензованої діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами якої постачальник електричної енергії за нерегульованим тарифом (надалі – ПНТ) планує здійснювати ліцензовану діяльність з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом.

Між ПНТ ТОВ «НТЦ «Енергетичні технології» та АК «Харківобленерго» укладений договір від 22.11.2005 № 11/22/11 на транзит (передачу) електричної енергії (надалі - Договір).

Відповідно до пункту 1.1. Договору його предметом є передача електричної енергії ПНТ згідно з оформленим повідомленням до споживача, що знаходиться в договірних відносинах по постачанню електричної енергії із АК «Харківобленерго».

Пунктом 4 Порядку доступу до мереж передбачено, що електропередавальна організація веде перелік споживачів, з якими у постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом укладені договори про купівлю-продаж електричної енергії, а також постачальників електричної енергії за нерегульованим тарифом, які здійснюють постачання електричної енергії для електрозабезпечення власних об'єктів на території здійснення ліцензованої

діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами відповідної електропередавальної організації.

До переліку споживачів вноситься інформація щодо укладених (із змінами щодо припинення-відновлення продажу (постачання) електричної енергії) договорів про постачання електричної енергії із постачальником електричної енергії за регульованим тарифом, площадок вимірювання споживачів, стану розрахункових засобів обліку на відповідних площадках вимірювання тощо.

У разі укладення договору про купівлю-продаж електричної енергії з новим споживачем або при розірванні раніше укладеного договору про купівлю-продаж електричної енергії електропередавальна організація (за письмовим повідомленням постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом) вносить до переліку споживачів відповідні зміни.

Відповідно до пункту 6.18. Правил у разі остаточного припинення користування електричною енергією споживач зобов'язаний повідомити ПНТ та електропередавальну організацію не пізніше ніж за 20 робочих днів до остаточного припинення користування електричною енергією та надати заяву щодо розірвання договору, і в цей самий термін здійснити сплату всіх видів платежів, передбачених відповідними договорами, до заявленого споживачем остаточного припинення користування електричною енергією включно.

Відповідно до пункту 5.9. Правил споживач має право укласти договір про купівлю-продаж електричної енергії із будь-яким ПНТ за умови відсутності заборгованості за електричну енергію перед іншим ПНТ. При цьому додатком до договору про постачання електричної енергії або окремим договором між споживачем та ПНТ оформляється домовленість сторін про внесення змін в договір про постачання електричної енергії щодо припинення-відновлення продажу електричної енергії.

Відповідно до роз'яснень НКРЕ від 03.12.2007 № 6977/11/17-07 споживач має право укладати договір купівлі-продажу з постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом лише у разі відсутності заборгованості за активну електричну енергію. Така заборгованість має бути підтверджена, зокрема, двостороннім актом, оформленим відповідно до пунктів 3 та 4 Додатка до Правил. Не підтверджена заборгованість учасниками розрахунків не може бути перешкодою для укладення договору купівлі-продажу з постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом.

За інформацією ТОВ «НТЦ «Енергетичні технології», АК «Харківобленерго» погодило перехід в жовтні-листопаді 2014 року споживачам ПНТ ТОВ «НТЦ «Енергетичні технології», а саме, ТОВ «Малинівський склозавод» та ПУФСІ з УОРА «Спортінвест» до іншого ПНТ - ТОВ «Енергосервіс Плюс».

При цьому, перед ПНТ ТОВ «НТЦ «Енергетичні технології» у зазначених споживачів залишилась заборгованість у загальному розмірі майже 100 000 грн.

Листами від 14.10.2014 № 416 та від 11.11.2014 № 455 ТОВ «НТЦ «Енергетичні технології» повідомляло АК «Харківобленерго», що у споживачів ТОВ «Малинівський склозавод» та ПУФСІ з УОРА «Спортінвест» наявна заборгованість у розмірі 66 176,26 грн. та 30 631,05 грн. відповідно, але без зазначення походження цієї заборгованості, що не надало обґрунтованих підстав для непогодження АК «Харківобленерго» Повідомлень на заявлений обсяг електричної енергії ПНТ ТОВ «Енергосервіс Плюс» з включенням вищенаведених споживачів.

При цьому, листами від 10.10.2014 № 503 та від 10.11.2014 № 2099 споживачі ТОВ «Малинівський склозавод» та ПУФСІ з УОРА «Спортінвест» повідомляли АК «Харківобленерго», що заборгованості за активну електричну енергію на момент зміни постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом не мають, а вищенаведена заборгованість обліковується за штрафами та пенею.

Листом від 07.08.2015 № 3241 АК «Харківобленерго» підтвердило, що в жовтні та листопаді 2014 року на момент отримання та підписання Повідомлень на заявлений обсяг електричної енергії ПНТ ТОВ «Енергосервіс Плюс» у компанії була відсутня інформація щодо наявності заборгованості у споживачів ТОВ «Малинівський склозавод» та ПУФСІ з УОРА «Спортінвест».

Враховуючи наведене, дії АК «Харківобленерго», які полягають у погодженні зміни постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом без належної перевірки наявності у споживачів заборгованості за активну електричну енергію перед попереднім ПНТ, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом та ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами.

Враховуюче наведене, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України АК «Харківобленерго» надано рекомендації від 18.02.2016 № 77 - рк/к щодо припинення цих дій шляхом прийняття розпорядчого документу, яким посилять контроль за дотриманням працівниками АК «Харківобленерго» пункту 5.9. Правил користування електричною енергією, затверджених постановою НКРЕ від 31.07.1996 № 28, щодо належної перевірки наявності заборгованості за активну електричну енергію у споживача при погодженні зміни постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом.

На виконання зазначених рекомендацій АК «Харківобленерго» листом від 14.03.2016 № 01-16юр/2067 (вх. від 14.03.2016 № 945) повідомило, що заступником голови правління АК "Харківобленерго" прийнято розпорядження від 14.03.2016 № С-18 "Щодо посилення контролю за дотриманням пункту 5.9. Правил користування електричною енергією, затверджених постановою НКРЕ від 31.07.1996 № 28 при погодженні зміни споживачами ПНТ".

Отже, рекомендації щодо припинення дій, які полягають у погодженні зміни постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом без належної перевірки наявності у споживачів заборгованості за активну електричну енергію перед попереднім ПНТ, виконані.

За таких умов, враховуючи, що у Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України відсутня інформація, яка б свідчила, що дії АК "Харківобленерго" щодо погодження зміни постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом без належної перевірки наявності у споживачів заборгованості за активну електричну енергію перед попереднім ПНТ, призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, чи завдали значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (зі змінами), статтями 48, 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 1/02-94-15.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

А.Г. Косолапов